

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 4 (1687)
1 квітня 2021 р., четвер

О АКАДЕМІЧНА СПІВПРАЦЯ

ВИЗНАЧНА ПОДІЯ

У березні відбулася важлива подія в царині надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти. Ректори двох закладів вищої освіти: Харківського національного автомобільно-дорожнього університету професор В.О. Богомолів і Харківського національного університету радіоелектроніки професор В.А. Семенець підписали рамкову угоду про розвиток академічної співпраці між нашими вишами.

Угода має на меті надання студентам ХНАДУ (перш за все автомобільного і факультету транспортних систем) додаткової вищої освіти в галузі інформаційних технологій, а студентам ХНУРЕ – практичної реалізації своїх ІТ-знань у транспортних технологіях, автомобільній електроніці, а також будівництві та експлуатації автомобільних доріг.

У церемонії підписання взяли участь проректори та декани факультетів ХНАДУ, а також представники прес-служб обох університетів і ЗМІ.

Нинішній стрімкий розвиток ІТ-технологій, без яких наразі неможливий прогрес будь-якої галузі економіки, вносить суттєві корективи в надання освітніх послуг. Автотранспортна галузь країни, для потреб якої і здійснює підготовку сучасних фахівців наш університет, – яскравий тому

приклад. Сьогодні вітчизняними дорогами їздять здебільшого автомобілі, які обслуговують прилади з програмним забезпеченням і діагностикою, випущені потужними зарубіжними автоконцернами та західноєвропейськими автозаводами-гігантами. Окрім того, комп'ютерні технології нині дуже вправно усувають різні несправності сучасного авто будь-якої складності. За допомогою ІТ-технологій здійснюється і діагностика якості автомобільних доріг, для чого активно використовуються георадари та інші надсучасні пристрої. Широко використовується електроніка та ІТ-технології і в царині логістики автомобільних перевезень, а також у транспортній інфраструктурі.

Під час підписання угоди Віктор Богомолів і Валерій Семенець обговорили перспективи створення програми надання здобувачам вищої освіти подвійних дипломів.

Ректори двох потужних технічних вишів Харківщини покладають великі надії на підготовку своїх студентів за узгодженими заздалегідь навчальними програмами обох ЗВО і це підписання двосторонньої рамкової угоди зараз особливо важливе та актуальне. Керівники обох університетів не

лише зацікавлені, але й впевнені, що така співпраця між ХНАДУ і ХНУРЕ має великі перспективи і буде досить плідною та ефективною, адже вона має допомогти студентам здобувати другу вищу освіту і сприяти підвищенню конкурентоспроможності наших випускників.

Перебуваючи з робочим візитом у нашому університеті, ректор ХНУРЕ В.А. Семенець відвідав лабораторію швидкісних автомобілів, яка наразі є візитівкою ХНАДУ, ознайомився з експозицією музею історії, а також з виставкою досягнень нашого ЗВО.

Ольга Васильківська

О ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

З НАМИ НАЗАВЖДИ

Двадцять четвертого лютого на 81-ші роковини від дня народження покійного ректора нашого університету в музеї історії ХАДІ – ХНАДУ зібралися представники ректорату, викладачі та його любляча родина, щоб вкотре віддати данину пам'яті А.М. Туренку.

На охайному столику зібрані особисті речі Анатолія Миколайовича, а на вітрині-панно – лаконічний літопис Його життєвого і професійного шляху. Куточок пам'яті просякнтий теплом і відданістю Великому Керманичу нашого університету і Дивовижній Людині.

Яким Він був для кожного з нас і яким залишиться в нашій пам'яті?

Упродовж майже двадцяти останніх років мені випала велика честь доволі часто бувати в Його кабінеті разом з колегами-журналістами й телеоператорами. Приводів для таких зустрічей було чимало: ювілеї університету й особисті, професійні свята і підписання угод про партнерство, перемовини з членами міжнародних делегацій і спілкування про здобутки наших науковців.

Зустрічі з журналістами завжди проходили тепло і невимушено. Анатолій Миколайович палкими і щирими словами великої подяки згадував свою бабусю, з якою в лісах Черкащини разом з партизанськими загонами пережив холодне й голодне дитяче воєнне лихоліття.

Завжди з посмішкою згадував свої буремні студентські роки, а вони у нього були дуже колоритними. Це і цікаві комсомольські вечори, які проходили під його орудою, і нелегка праця на цілинних землях Казахстану у складі студентських будівельних загонів, де він зустрів свою майбутню дружину. Часто згадував також неспроти роки деканства, коли потрібно було проявляти силу волі й організаторську спритність.

Завжди з великою гордістю говорив про здобутки лабораторії швидкісних автомобілів, якою він керував. Наразі марка «ЛІША ХАДІ – ХНАДУ» відома в усьому світі як унікальна школа підготовки надсучасних фахівців у галузі автотранспортного машинобудування і створення раритетних гоночних автомобілів.

Він стояв біля витоків підготовки сучасних фахівців для дорожньо-будівельної і транспортної галузей країни, був Видатним Науковцем і Керівником, який разом з потужним колективом творив історію нашого вишу, примножуючи його велич.

Він докладав титанічних зусиль для підвищення освітнього й науково-технічного потенціалу нашого ЗВО, переймався не лише запровадженням новацій у царині вищої освіти, але й завжди сповідував домінують виховання національно свідомих громадян, патріотів і професіоналів своєї справи.

Анатолій Миколайович ніколи не був публічною людиною. Мабуть, саме тому й не любив говорити про політику і часто лявся. Та й як тут не лягати від дій можновладців. Згадуючи нашого Ректора та особистий внесок у розбудову і розвиток університету, завжди приємно дивувалась Його бездо-

ганній відданості ХАДІ – ХНАДУ, якому Він присвятив 58 років свого професійного життя, 28 з них – на найвищій посаді.

Скільки про нього написано і скільки сказано! Як для пересічної людини, мабуть, що забагато, для такої ж Постаті як А.М. Туренко, вочевидь, що замало...

Одного разу, переступивши у далекому 1962 р. поріг ХАДІ, Він у супроводі укліної траурної процесії перетнув у 2020 р. внутрішній дворик ХНАДУ, щоб назавжди залишитися в пам'яті усіх, хто того листопадового дня прийшов провести А.М. Туренка в останню путь. Щемно на серці, але дійсно прикро усвідомлювати, що ніби й не говорив ніколи Він тих пророчих слів, але так воно й сталося...

Тоді увесь день, ледь розгойдуючись у повітрі, тихо й повільно на землю падало

ще жовтогаряче, але подекуди вже сірувате й примерхле першими приморозками листя. П'янкий і терпкий аромат пізньої осені обвивав невидимим маревом усіх, хто прийшов у цей день провести в останню путь свого Керівника і Колегу, Учителя і Друга.

Саме такою запам'яталася мені та мить, коли усі ми востаннє бачили нашого нині покійного Ректора. Для мене особисто Він завжди буде взірцем бездоганного професіоналізму й принциповості, відданості справі й сили волі, толерантності й простоти у спілкуванні.

Тож наснаги і хисту усім нам тримати цей моноліт і нехай доля вбереже нас від життєвих негараздів!

Ольга Васильківська

О ГОТУЄМОСЯ ДО АКРЕДИТАЦІЇ

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ»

Основним компонентом навчального процесу у закладі вищої освіти є освітня програма, за якою проводиться підготовка здобувачів вищої освіти. Задля підвищення престижності спеціальностей заклад вищої освіти провадить акредитацію своїх освітніх програм з метою надання можливості здобувачам отримувати дипломи державного зразка.

Відомо, що мета освітньої програми на різних рівнях вищої освіти має враховувати потреби суспільства, ринку праці, стейкхолдерів і самих здобувачів вищої освіти, тож вона повинна бути спрямована насамперед на якісну підготовку фахівців відповідних галузей науки, освіти та приватного сектора економіки країни. Під час провадження освітньої діяльності в нашому університеті на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» студенти здобувають сучасні специфічні навички (soft skills) з різних технічних професій у галузі автотехнічної експертизи, сертифікації автомобільної продукції, технічного обслуговування автомобільної техніки, програмування автоматичних та автоматизованих систем, а також технологій і методів відновлення або ремонту автомобілів завдяки унікальній та вибірковій частині освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки доктора філософії. Отримані під час навчання навички і компетентності формують у здобувачів добросесні та соціальні гідності, які можуть бути ними використані в майбутніх проєктах, експертизах і наукових дослідженнях не лише в Україні, але й за кордоном.

Під час навчання за ОНП «Автомобільний транспорт» наукові керівники аспірантів заохочують їх до навчання та удосконалення їхніх наукових робіт, використовуючи технології ведення дискусій, конференцій, круглих столів, симпозіумів і практик англійською мовою, а також мовами Європейського Союзу, під час яких відбувається передача здобувачу досвіду, знань і вмінь у відповідних галузях ді-

яльності науковців, підприємців та інших учасників освітнього процесу.

Залучення здобувачів вищої освіти до наукових проєктів і міжнародних грантів дозволяє здобувачам покращити свої наукові досягнення, а також отримати нові ідеї для подальшої наукової роботи або бізнес-проєктів. Зокрема, на кафедрі автомобілів ім. А.Б. Гредескула здобувачі різних років навчання А.А. Фролов, Є.Ю. Дон і А.В. Губін успішно презентували свої наукові здобутки на міжнародних науково-практичних конференціях, що проходили упродовж 2018 – 2020 рр. у зарубіжних вищах, та оприлюднили наукові статті в німецькому журналі, який має рівень Q3.

Під час навчального процесу здобувачі опановують методи критичного аналізу та мислення, математичного моделювання робочих процесів агрегатів і систем автомобілів, планування та проведення експериментальних досліджень завдяки досвіду таких видатних науковців, як професори В.О. Богомолів, В.І. Клименко, М.А. Подригало, В.П. Волков та інші. Під час роботи з науковими керівниками здобувачі набувають досвід щодо уникнення публікаційного плагіату та набуття академічної доброчесності під час реалізації програмних результатів навчання за ОНП «Автомобільний транспорт». Для перевірки доброчесності науковців і здобувачів у ХНАДУ використовується сучасне програмне забезпечення компанії UnipCHECK, що дозволяє спростити технічну складову виявлення академічного плагіату. До речі, академічна доброчесність в нашому ЗВО регулюється положенням «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ», що знаходиться у вільному доступі на сайті університету.

Для отримання інформації про наукові міжнародні здобутки та аналізу тенденцій розвитку галузі, в якій працюють здобувачі, використовуються наукометричні бази даних Scopus та Web of Science.

На сайті ХНАДУ в розділі «Аспірантура та докторантура» розміщено повну інформацію про наукову діяльність здобувачів та їхніх керівників, що дає можливість оцінити достатність заявлених тематик досліджень, а також рівень публікаційної активності. Науковий потенціал проєктної групи, а також групи забезпечення зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» повністю відображено на веб-ресурсі Google Академія, Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, ORCID, а також в особистих профілях авторів на веб-ресурсах Scopus та Web of Science, прями посилання на які доступні з сайту університету.

На перших заняттях навчального семестру викладачі кафедри доводять до відома здобувачів інформацію про критерії оцінювання та форми контрольних заходів відповідно до положення «Про організацію

освітнього процесу ХНАДУ», що знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО, а керівник аспірантури Л.В. Проніна додатково інформує здобувачів про порядок дій під час виникнення конфлікту інтересів між здобувачами та науково-педагогічними працівниками, який регулюється відповідним положенням ХНАДУ, що також доступне на нашому офіційному сайті.

Принадно зазначимо, що ОНП «Автомобільний транспорт» періодично переглядається з урахуванням потреб суспільства завдяки зворотній електронній формі зв'язку. Звернення працевдавців, здобувачів, підприємців та інших стейкхолдерів періодично розглядаються на засіданнях проєктної групи, яка складається з гарантів ОП на різних рівнях вищої освіти (бакалавр, магістр, PhD) та інших учасників освітнього процесу (завідувачі кафедр, науковці, представники студентського самоврядування та працевдавці). Прийняті рішення щодо змін в ОП фіксуються відповідними протоколами засідань проєктної групи, які підписуються гарантом ОНП «Автомобільний транспорт», адже цей рівень є вищим під час підготовки здобувачів вищої освіти.

Для здобувачів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» в нашому університеті є достатня матеріально-технічна база. До їхніх послуг – сучасні лабораторії, стенди та вимірювальне обладнання, які постійно оновлюються та удосконалюються.

Для роботи над дисертаційними дослідженнями здобувачам надається сучасна матеріально-технічна база, зокрема, комп'ютерні класи, у т.ч. й окремі персональні комп'ютери, а також особисті кабінети (аспірантські кімнати).

Д.М. Леонтєв,
гарант ОНП «Автомобільний транспорт»,
доц. каф. автомобілів;

О.В. Курішка,
експерт з акредитації освітніх програм,
асп. каф. автомобілів

О ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА

ПРОФЕСІЯ
ЗА ПОКЛИКАННЯМ

Усі ми маємо свободу вибору, який постійно, завжди і щохвилини впливає на якість нашого життя. Але цей вибір різний за своєю значимістю і неоднаковий за своїм результатом для кожного з нас.

Обрати те чи інше? Сказати чи помовчати? Як розставити пріоритети у житті? Що буде далі та яку спеціальність обрати? У якому університеті навчатися і чи вірний вибір я зробив? Ці запитання так чи інакше ставити собі кожна молода людина, особливо у наш непередбачуваний час.

Одним із найголовніших кроків у житті є вибір професії, адже поєднати своє життя з улюбленою справою, котра приносить б задоволення кожного дня, – головна мета людини, яка хоче відчувати себе завжди комфортно.

Колектив механічного факультету нашого університету постійно і на належному рівні вирішує питання комфорту своїх студентів та забезпечення їхнього працевлаштування. Випускові кафедри факультету кожного дня неспинно працюють над питаннями розвитку і покращення здібностей кожного окремого студента.

Але, щоб стати студентом, необхідно спершу закінчити школу чи коледж, скласти ЗНО та обрати той університет, навчаючись у якому студент не поставити собі запитання на кшталт: «А чи вірно я зробив, вступивши саме сюди?» Для вирішення низки цих нагальних завдань і покликани допомогти наші проффорієнтаційні заходи, які постійно й цілеспрямовано проводяться на кожній кафедрі нашого факультету декілька разів на рік.

Беручи до уваги нинішній епідеміологічний стан в Україні, спричинений COVID-19, не завжди виходить поспілкуватися з майбутніми абітурієнтами у стінах нашого університету. Тому фактично упродовж останнього року ми спілкуємося зі старшокласниками дистанційно, запрошуючи їх на випускові кафедри лише невеликими групами.

Восени минулого року колектив механічного факультету провів традиційний День відкритих дверей, під час якого ми детально розповіли абітурієнтам про зміни умов вступу до університету у 2021 р., надавши їм повну інформацію про нашу спеціальність, можливість стажування на потужних європейських підприємствах, отримання подвійного диплома європейського зразка Лодзинської політехніки тощо. Під час цього проффорієнтаційного заходу були проведені майстер-класи з програмування роботів, із 3-D моделювання машин та їх процесів, зі створення сайтів з «нуля» та додатків для різних мобільних платформ тощо. Для своїх майбутніх студентів ми провели також екскурсії лабораторіями механічного факультету,

у навчально-технічному центрі американської компанії НААС, що діє на випусковій кафедрі технологій металів і матеріалознавства.

Кожен день механічний факультет на своїх офіційних сторінках знайомиться та спілкується з абітурієнтами з усієї України за допомогою соціальних мереж Facebook та Instagram. Ми вчасно оновлюємо усю необхідну інформацію, мотивуючи й активно спонукуючи майбутніх випускників шкіл і коледжів вже зараз розпочати працювати з представниками випускових кафедр нашого факультету та отримати всебічну допомогу для комфортного вступу на обрану спеціальність.

Принагідно зазначимо, що у лютому ми вкотре провели масштабний День відкритих дверей МФ, залучивши понад 100 абітурієнтів, які захотіли взяти участь у нашому дистанційному заході за допомогою онлайн платформи Zoom. На цій зустрічі були розглянуті такі питання: ключові особливості вступної кампанії 2021, ТОП-5 спеціальностей останніх років, стратегія вдалого вступу на бюджетну форму навчання ще

до початку вступної кампанії, співпраця ХНАДУ зі вступниками на етапі «11 клас – перший курс». Під час проведеного заходу окремо було розглянуто питання працевлаштування після закінчення навчання, адже МФ наразі має багато партнерів як в Україні, так і далеко за її межами. Серед наших постійних партнерів – інжинірингові компанії у Німеччині, ІТ компанії у США та ЄС, а також виробничі підприємства, які використовують системи автоматизації, у Польщі і Чехії та багато інших.

Присутні на Дні відкритих дверей старшокласники ставили запитання, на які ми дали вичерпні відповіді. Але більшість запитань були щодо умов вступної кампанії 2021 р., зокрема: набору предметів ЗНО для спеціальностей, формування конкурсних балів, отримання додаткових балів від університету і широкого конкурсу, кількості бюджетних місць та можливості переходу з контрактної на бюджетну форму під час навчання тощо.

Колектив механічного факультету всіляко сприяє абітурієнтам не лише у вирішенні питань щодо вступу і вибору професії, але й організує для них та їхніх батьків екскурсії по нашому університету, лабораторіях і навчальних класах, а для гостей з інших міст проводимо екскурсію по Харкову та надаємо можливість відвідати наш гуртожиток.

Тож, шановні наші майбутні здобувачі вищої освіти, – до зустрічі на механічному факультеті ХНАДУ!

**О.В. Щукін,
заст. декана МФ
з профроботи**

О ФАХОВІСТЬ

ЯКІСТЬ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Вища освіта посідає особливе місце в комплексі завдань, які вирішуються на сучасному етапі її стрімкого реформування, і полягає в тому, щоб забезпечити нову якість навчання та підготовки висококваліфікованих інженерно-технічних кадрів, більш ефективного використання наукового потенціалу ЗВО, а також зміцнення зв'язку вищої науки з виробництвом.

Як показує наша багаторічна практика, завчасний вибір і закріплення теми дипломної роботи дає студенту можливість вже під час навчання зібрати відповідний матеріал, провести необхідні експерименти, продумати багато варіантів рішень і попередньо погодити їх зі своїм науковим керівником. Тому ще на початку навчання студенти були залучені до науково-дослідної роботи.

Тематика дипломних робіт регулювалася під час розгляду на засіданні кафедри проектування доріг, геодезії та землеустрою. Студентам було надано право вибору тем дипломних робіт відповідно до обраної спеціальності. Варто зазначити, що теми були цікавими, а найважливіше – актуальними. Обґрунтування вибору теми робіт проводилися на основі аналізу існуючої технології, доцільності розробки даної роботи з метою отримання переваг, які повинні бути наявні порівняно з існуючою технологією.

Перелік вибраних цього річними здобувачами вищої освіти тем був різноманітний. Обрані теми різняться глибиною і ретельністю опрацювання, починаючи від інженерно-геодезичних вишукувань для проектування, будівництва та ремонту або ж реконструкції ділянок автомобільних доріг і будівель до розробки самого проекту капітального ремонту автомобільних доріг з оцінкою умов і безпеки руху. Для виконання дипломних робіт студентами було використане таке ліцензійне програмне забезпечення нашої кафедри: CREDO дороги, Digitals та Norm-ECO. За трудомісткістю дипломні роботи відповідають часу, який було відведено на державну підсумкову атестацію за навчальним планом. Найголовнішим є те, що вони виявилися

корисними і рекомендуються до подальшого впровадження у виробництво.

Усі магістерські дипломні роботи пройшли рецензування, до якого були залучені фахівці виробництва, які працюють на таких підприємствах, як: Приватне АТ «Інститут Харківський Промтранспроект», Східна регіональна філія ДП «Українське державне аерогеодезичне

підприємство», ТОВ «Інститут проектування інфраструктури транспорту» та інші, а також професори університету.

Ефективність розвитку дорожнього господарства великою мірою визначається науково-технічним прогресом. Основою його є науково-технічна діяльність, спрямована на отримання, поширення і застосування нових знань для

вирішення економічних, технологічних, інженерних та інших проблем дорожнього господарства, тому якісно виконана студентами дипломна робота значно підвищить рівень фахової підготовки.

Нинішній захист дипломних робіт на нашій кафедрі відбувся наприкінці минулого року з дотриманням усіх карантинних вимог. Цього разу своєї роботи представили і добре захистили тридцять шість здобувачів вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія і землеустрій», з них 19 – здобувачі дорожньо-будівельного факультету і 17 – здобувачі центру освітніх послуг. Нам дуже приємно, що студенти як денно, так і заочної форм навчання продемонстрували гідні знання і навички, а їхні дипломні роботи стали приводом для глибоких дискусій і досліджень, вартих подальшого розвитку.

Наукові керівники і викладачі кафедри проектування доріг, геодезії та землеустрою палко вітають цього річних випускників з успішним захистом дипломних робіт.

Бажаємо майбутнім фахівцям галузі не зупинятися на досягнутому і з такою ж легкістю й надалі підкорювати нові професійні небосхили.

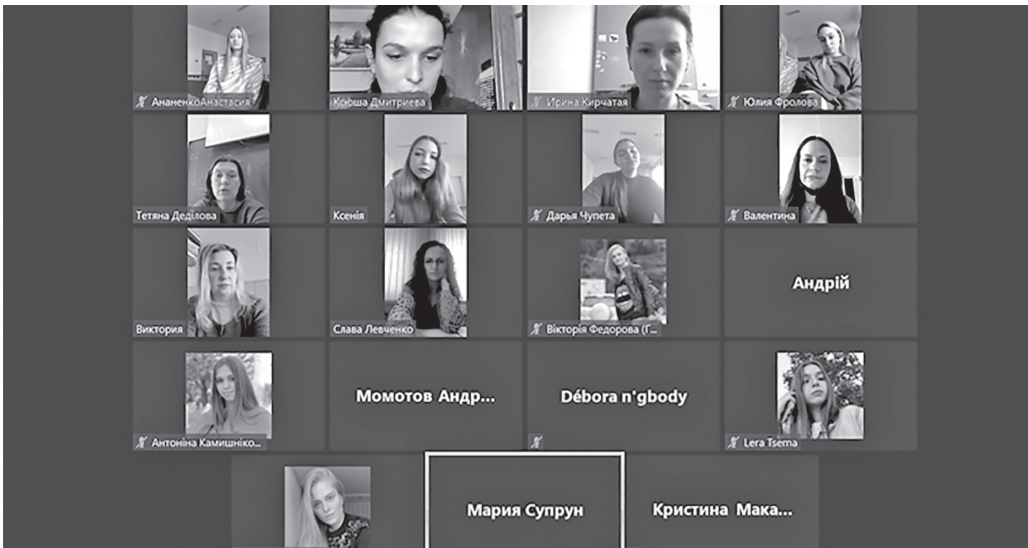
І.С. Гулько,
інженер каф. ПДГіЗ

О КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ

СТУДЕНТСЬКІ НАУКОВІ ФОРУМИ

Нещодавно колектив кафедр економіки і підприємництва провів XIV міжнародну наукову конференцію здобувачів вищої освіти «Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді».

Співорганізаторами заходу виступили Університет Миколаша Ромериса (м. Вільнюс, Литва), Мідлсекський університет (м. Лондон, Велика Британія),

Ризький технічний університет (м. Рига, Латвія), Лодзінський технічний університет (м. Лодзь, Польща), Академічне співтовариство Міхала Балудяньського (м. Кошице, Словаччина).

Через карантинні обмеження, спричинені COVID-19, конференцію було проведено у дистанційному форматі із застосуванням комунікаційного засобу ZOOM.

Ця міжнародна конференція є щорічним науковим заходом кафедри економіки і підприємництва, покликаним до активізації студентської наукової діяльності.

Цьогоріч у ній взяли участь 197 здобувачів вищої освіти із 24 ЗВО: 175 здобувачів вищої освіти із 21 вишу України та 22 учасники із трьох закордонних ЗВО.

До організаційного комітету конференції надійшло та було рекомендовано до друку 208 тез доповідей за такими секціями: «Підприємство як соціально-економічна система» – 27 тез доповідей, «Економічний потенціал підприємства» – 19 тез доповідей, «Конкурентоспроможність підприємства» – 38 тез доповідей, «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» – 10 тез доповідей, «Облік, аудит і оподаткування діяльності підприємства» – 29 тез доповідей, «Менеджмент і маркетинг на підприємстві» – 54 тези доповідей, а також «Економіка спортивних організацій» – 31 теза доповідей.

Компетентне й неупереджене журі високо оцінило актуальність наукових розробок учасників цьогорічного заходу, глибину дослідження сучасних економічних проблем, нестандартність авторських підходів і пропозицій та прийняло рішення про нагородження переможців дипломами I, II і III ступенів, які будуть надіслані їм поштою.

О.І. Дмитрієва,
зав. каф. ЕП, доц.

О ФАХОВІСТЬ

Цей мій коротенький допис було б доречно приурочити до нашого професійного свята – Дня працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства, але якщо (сподіваюся) він потрапить до рук наших першокурсників або ж абітурієнтів, які ще вагаються – куди ж піти вчитися, – також стане в нагоді.

У цих рядках я би хотіла донести до всіх, хто сумнівається, той факт, що ніщо не трапляється випадково. П'ять років тому я була випускницею 11 класу звичайної сільської школи і переді мною стояв вибір майбутньої професії. Вступивши на перший курс, уже здається в далекому 2016 році, я й гадки не мала, як зміниться моє життя за цей час. Я також, як і будь-який першокурсник, хвилювалася перед кожним іспитом чи заліком, не розуміла, як мені ще знадобиться той чи інший предмет, і чи взагалі зробила вірний вибір.

З власного досвіду можу сказати, що важко усвідомити значимість обраної професії, перебуваючи лише в стінах університету. Коли ти бачиш усю галузь, так би мовити, «зсередины», стаєш її частиною – це все дещо змінює твоє усвідомлення усього процесу здобуття вищої освіти за обраним фахом. Долучившись до потужної структури нашої галузі, розумієш наскільки всі близькі, адже ти спілкуєшся з різними людьми з усіх куточків України. Це своє-

ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ

рідна «родина», де всі знають один одного або мають спільних знайомих.

Нині, зі збільшенням фінансування дорожньої галузі, збільшується й попит на спеціалістів, які готові працювати. І тут піддаються випробуванням наші витримка, сила волі та багато інших факторів. Адже робота дорожника – це здебільшого віддалена, за різних погодних умов і фізично складна праця. Але є й інша складова нашої професії – науково-дослідницька та проектна діяльність, яка також забирає чимало сил.

Ми доволі таки часто не замислюємося про складність і значимість тієї чи іншої праці. Для користувачів мережі автомобільних доріг – це всього лише дорога, як елемент, по якому рухається автомобіль. І більшість навіть не здогадується, як багато

спеціалістів дорожньої галузі задіяні в цьому процесі: від розробки проекту до робіт з експлуатаційного утримання уже введеного в дію об'єкта. Це титанічна робота сотень тисяч людей, які працюють від сходу до заходу сонця.

Зараз, коли погода поступово вже дозволяє розгортати роботи на дорожньо-експлуатаційних об'єктах, бажаю всім своїм колегам наснаги і сил перед новим будівельним сезоном. Студентам мого рідного університету палко бажаю снаги до навчання після такого довгого дистанційного періоду. І, безумовно, всім – міцного здоров'я і професійних здобутків, особистого щастя і родинного тепла!

Ярослава Насоненко,
студкор ДБФ

○ СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОШУКУ РОБОТИ

Нещодавно колектив відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів для здобувачів вищої освіти, які навчаються на четвертому курсі за спеціальністю «Транспортні технології (автомобільний транспорт)», провів тренінг-семинар «Успішне працевлаштування. Технологія активного пошуку роботи».

Організатори проведеного заходу ознайомили слухачів з технологією складання професійного резюме, супровідного і рекомендаційного листів, складання портфоліо випускника вишу, а також навчили правильно визначати і практично демонструвати навички та характеристики, які потрібні для успішного працевлаштування за фахом.

На початку тренінгу учасники познайомилися між собою, представившись та розповівши усім, чому вони вирішили взяти участь в цьому заході. Розповідаючи про себе, студенти захотіли навчитися правильно складати переконливе резюме, отримати корисні навички з пошуку роботи та дізнатися про чинники, котрі впливають на створення сприятливого враження на працедавця.

Упродовж тренінгу здобувачі вищої освіти дізналися про лайфхаки, використання яких допоможе створити професійне резюме, котре зацікавить працедавця або HR менеджера, про джерела пошуку роботи, які нададуть шукачам вакансій не лише можливість розміщати резюме на сайтах роботи, але й проводити моніторинг ринку праці. Організатори заходу відповіли на численні запитання його учасників.

Упродовж другої частини тренінгу було проведено рольову гру, під час якої студенти занурилися в атмосферу реальної співбесіди. Викладачі та студенти виконували ролі працедавців, а решта учасників – пошукачів у новостворювану філію престижної міжнародної транспортної компанії у відділі логістики, міжнародних перевезень і ЗЕД, безпеки руху, а також транспортно-планування.

Здобувачі вищої освіти хвилювалися як на справжній співбесіді, але швидко опанували себе. І як результат, під час надання зворотного зв'язку зазначили, що насправді співбесіда з працедавцем виявилася не такою вже й складною. Потрібно лише добре підготуватися та мати змістовне резюме. А для цього необхідно постійно вчитися та набувати знання і професійні навички.

Інформація для нинішніх старшокурсників була дійсно цікавою, адже під час тренінгу вони познайомилися з актуальними вакансіями, а доречні та своєчасні поради співробітників відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів стали їм, як майбутнім випускникам, у нагоді. Всі учасники заходу отримали сертифікати про проходження семінару-тренінгу, а найактивніші з них ще й подарунки.

Шановні здобувачі вищої освіти, запис на тренінги наразі продовжується. Щоб зробити це або отримати консультацію з питань складання резюме, психологічного профілю чи кар'єрних переваг звертайтеся до відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів (к. 231, тел. (057) 707-37-89).

Г.А. Симонова,
пров. інженер ВОСПС

О ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ

НАУКОВЕЦЬ. ПЕДАГОГ. ВИХОВАТЕЛЬ

До 1981 р. я працював у торгівельному технікумі, рамки якого ставали для мене тіснуватими. Мої знайомі запропонували перейти працювати до автомобільно-дорожнього інституту, де на той час потрібен був асистент на кафедрі історії. Незабаром я мав бесіду із завідувачем кафедри С.А. Канавенком.

Після півгодинної розмови він сказав, що бере мене на кафедру асистентом і запропонував написати заяву на ім'я ректора І.М. Грушка. З того часу і до 1986 р. я працював на кафедрі під керівництвом Степана Андрійовича. Його постать суспільствознавця помітно виділялася серед науковців, педагогів і вихователів інституту. Для мене він став зразком працелюбства, самовідданості і моральної чистоти.

Народився С.А. Канавенко 21.03. 1921 р. в сел. Козача Рудка на Курщині. Батько Андрій Григорович помер у 1935 р., тож мати згодом переїхала до брата в село Одноробівку на Харківщині.

У школі Степан Канавенко навчався відмінно і після закінчення семирічки вступив до Грайворонського педагогічного училища, де також навчався на «відмінно». У 1939 р. він отримав направлення до Зибинської семирічної школи на Белгородщині працювати вчителем фізики і математики. Згодом був призваний на військову службу, яку розпочав у Білорусі в мотомеханізованому полку, потім був переведений до зенітно-артилерійського дивізіону ППО поблизу Каунаса. Там його і застала війна.

Канавенко брав участь в запеклих оборонних боях Західного фронту, воював у Литві та Латвії, в обороні Москви, під Тамбовом, Липецьком і Курськом. Уже командиром гармати Степан Андрійович брав участь у захисті від повітряного противника різних населених пунктів країни. У 1943 р. він отримав офіцерське звання молодшого лейтенанта, у 1944 р. призначений командиром вогневого взводу ППО на Південному фронті, де у травні 1945 р. й зустрів перемогу над нацистами.

У 1945 р. офіцера-фронтовика направили до Кам'янець-Подільського військового училища для підвищення кваліфікації, звідти – командиром зенітної батареї в Забайкалля, де він вступив до Читинського педагогічного інституту на заочне навчання. Після демобілізації у 1946 р. С.А. Канавенко продовжив навчання в Харківському педагогічному інституті на історичному факультеті. У 1949 р. отримав також диплом з відзнакою за фахом «історик». Повернувшись у рідні краї, працював у Солохінській школі на Белгородщині вчителем математики і фізики та історії, згодом його призначили завідувачем навчальної частини, а упродовж 1948 – 1952 рр. він працював директором цієї школи.

З 1952 р. С.А. Канавенко – аспірант Харківського державного університету ім. О.М. Горького. У 1955 р. захистив кандидатську дисертацію і був направлений на кафедру суспільних наук Харківського бібліотечного інституту. У січні 1959 р. був затверджений у вченому званні доцента. Упродовж 1960 – 1986 рр. Степан Андрійович завідував каф. марксизму-ленінізму ХАДІ. З 1986 р. до 1992 р. – професор кафедри історії

партії, політичної історії ХХ ст., а з 1992 р. і до виходу в 1999 р. на пенсію – професор кафедри українознавства нашого ЗВО.

У 1971 р. С.А. Канавенко захистив докторську дисертацію, через рік йому присуджено вчений ступінь докт. істор. наук, а згодом затверджено у званні професора. З 1975 р. С.А. Канавенко обіймав посаду завідувача кафедри історії партії.

Степан Андрійович завжди сумлінно ставився до роботи. Майже щодня він мав першу пару, яка розпочиналася о 8.00, проте вже о сьомій він був на кафедрі, до початку занять щось читав, нотував, писав наукові статті, монографії, методичні посібники тощо. За кілька хвилин до дзвінка стояв біля аудиторії, а з другим дзвінком заходив до неї і розпочинав заняття.

Педагогічна діяльність С.А. Канавенка вирізняється високим науково-теоретичним і методичним рівнем. Коло його наукових інтересів – історія України, історія культури України, історичні аспекти духовного життя і моральної свідомості українства.

Лекції Степана Андрійовича були цікавими, насиченими й аргументованими, він часто звертався до аудиторії, спонукаючи студентів до активного сприйняття матеріалу. На семінарських заняттях часто ставив проблемні запитання, вимагав від студентів аргументованих відповідей, залучаючи їх до роботи з першоджерелами. Студенти цінували його за вміння привчати їх працювати самостійно, нести відповідальність за кожне своє слово.

Професора Канавенка шанували і любивали колеги по кафедрі, між собою ми називали його «наш тато». Він був висококваліфікованим педагогом і активним науковим працівником. Відомий історик, організатор і керівник колективу дослідників історії України другої половини ХХ ст., а також науковий керівник аспірантів, він опублікував 136 наукових праць, підручників і монографій (у т.ч. і в співавторстві). Він також автор численних статей з методики викладання історії у вищій школі, з теоретичних проблем педагогіки вищої школи, зокрема структурно-системного підходу до формування світогляду студентів.

Як доктор історичних наук С.А. Канавенко був науковим керівником аспірантів, тому в ХАДІ й була відкрита відповідна

аспірантура. Серед тих, хто навчався у Степана Андрійовича і захистив кандидатські дисертації, були Є.Т. Євсєєв, І.Г. Попова, О.З. Дюмін, В.І. Ковальов, його аспірантами були також Ю.В. Зайончковський та В.С. Золотарьов.

Подальші переобрання С.А. Канавенка на посади зав. кафедри відбулися у 1980 р. та у 1985 р. Але в грудні 1985 р. він звільняється з посади зав. кафедри за власним бажанням через погіршення стану здоров'я і переводиться на посаду ординарного професора. Напружена, насичена й часом нервова робота позначилася на його здоров'ї. У 1980 р. він переніс інфаркт міокарда тяжкої форми. Через п'ять років він знову занедужав. Коли у 1992 р. на базі кафедри політичної історії була створена кафедра українознавства С.А. Канавенко вийшов до її складу на посаду професора з курсу «Історія України». На той час він не дуже знав українську мову, але доклав зусиль, щоби удосконалити свої знання, ніколи не соромився перепитати про те чи інше слово, мав мужність вибачитися перед колегами чи навіть студентами за помилки і неправильно вжиті слова.

У 1996 р. на кафедрі українознавства була започаткована нова дисципліна «Основи конституційного права України» і Степан Андрійович активно включився у навчальний процес, швидко, ретельно і ґрунтовно підготувавши тексти лекцій. Незабаром конспект лекцій з цієї дисципліни був виданий, яким студенти користувалися до початку нового тисячоліття. Степан Андрійович також активно включився у підготовку фондів лекцій з історії української культури, і у 2001 р. був виданий колективний навчальний посібник «Історія культури України» з його текстами.

Усе своє свідоме життя С.А. Канавенко вів активний громадський спосіб життя. Він завжди мав безліч доручень і завше сумлінно ставився до їх виконання, тому неодноразово заохочувався. Працюючи в нашому виші, С.А. Канавенко завжди виконував відповідальні доручення, у т.ч. був редактором газети «Автодорожник», очолював роботу методологічного семінару тощо.

У 1981 р. С.А. Канавенку було присвоєне почесне звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР», нагороджений багатьма орденами і ювілейними медалями, а також грамотами, преміями і подяками.

Степан Андрійович вірив у ідеали своєї епохи, захищав і відстоював їх. Він болісно сприйняв їх руйнацію і деякий час пересмислював, адже все його життя пройшло під знаменом тих ідеалів, з якими він боровив Вітчизну в роки війни. Але він зумів побороти в собі старі стереотипи і сприйняв перебудову суспільного життя з вірою, що подальше життя буде кращим.

Помер С.А. Канавенко 20.07. 2002 р. від крововиливу в мозок.

Двадцять першого березня виповнилося б 100 років від дня його народження. Як би Степан Андрійович відреагував на нинішні події в Україні? Без сумніву, з вірою, що настане час і життя покращиться, а людина буде вільною, незалежною й щасливою.

**В.І. Ковальов,
колишній аспірант С.А. Канавенка**

О ДО РІЧНИЦІ ВИКОНАННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Історія створення Державного Гімну України почалася восени 1862 р., коли український етнограф, фольклорист і поет Павло Чубинський написав під час вечірки у Києві вірш «Ще не вмерла Україна».

За це Чубинського вислали в Архангельську губернію, бо пісня мала будімо «шкідливий вплив на розум простолюду», тоді, як і зараз, Російській імперії не подобалися будь-які прояви самоідентифікації українців.

Одразу після написання вірша його поклав на музику друг і однодумець Павла Чубинського відомий український композитор і хоровий диригент Микола Лисенко. На хвилі піднесення українського патріотичного і духовного життя в 60-х роках XIX ст. вірш Павла Чубинського вперше був опублікований у 1863 р. у львівському журналі «Мета». Створена на мелодію Миколи Лисенка пісня набула певного поширення на Наддніпрянщині і час від часу звучала до початку XX ст. Згодом музику до вірша Павла Чубинського створив також український композитор і хоровий диригент Кирило Стеценко. Вірш Чубинського «Ще не вмерла Україна» своїм патріотичним змістом і легкістю форми дуже сподобався і одному з перших композиторів-професіоналів Галичини, яскравому представникові національної композиторської школи Михайлові Вербицькому. У 1863 р. Вербицький поклав його на музику спочатку як солоспів у супроводі гітари, а згодом зробив із пісні-солоспіву хорову композицію. На тлі інших пісень духовно-патріотичного змісту «Ще не вмерла Україна» вирізняється широтою осмислення історичної долі народу та передбаченням його духовного відродження.

Як національний гімн пісня «Ще не вмерла Україна» була визнана Іваном Франком і Лесею Українкою, а також українськими громадами за кордоном. Особливо знаковим було авторство пісні, адже її створили наддніпрянець і галичанин, що знаменувало соборність українських земель.

Остаточо пісня-гімн «Ще не вмерла Україна» у свідомості українського народу утвердилася як Державний Гімн України саме в співавторстві Павла Чубинського і Михайла Вербицького.

Вперше пісня «Ще не вмерла Україна» була публічно виконана з нагоди урочистостей до річниці смерті Тараса Шевченка 10 березня 1865 р. у місті Перемішль, що нині знаходиться на території Польщі.

З моменту створення пісня «Ще не вмерла Україна» була гімном низки державних утворень, котрі існували на теренах України: Укра-

„ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА“

1839-1884
Павло Чубинський
автор слів

1815-1870
Михайло Вербицький
автор музики

Ще не вмерла України, і слава і воля.
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.
Душу, тіло ми положим за нашу свободу
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до
Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще у нашій Україні доленька наспіє.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже.
За Карпати відоб'ється, загомонить степами,
України слава стане поміж народами.

їнської Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки та Карпатської України, а через рік після проголошення Незалежності України у 1992 р. – Державним Гімном України. У наш час як Державний Гімн України було затверджено слова першого куплета і приспіву пісні Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна» на музику саме Михайла Вербицького.

У 1996 р. цей текст потрапив у Конституцію України, а у 2003 р. Верховна Рада ухвалила відповідний Закон про Державний Гімн України.

Рукописний текст і ноти цього неперевершеного музичного твору наразі зберігаються у науковій бібліотеці імені Василя Стефаника НАН України.

Богдан Васильєв

О ГІРКА ПАМ'ЯТЬ

РОКОВИНИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

Прошло тридцять п'ять років відтоді як 26 квітня 1986 р. нічна зміна завершувала планове випробування на Чорнобильській АЕС перед зупинкою енергоблока №4 на профілактичний ремонт. Події тієї ночі розписані по секундах, а наслідки цих секунд без перебільшення змінили світ. Життя багатьох людей і навіть держав розмежувалося на дві частини – до та після Чорнобилья.

Зовсім звична ситуація для двадцятого сторіччя, коли історичний час ділився на до та після революції, на до та після війни. Але наслідки революції здолали за десять років, наслідки Другої світової війни подолали за 10 – 15 років. Про подолання наслідків Чорнобильської катастрофи не можна говорити навіть через 35 років.

Масштаб Чорнобильської катастрофи добре відомий як вченим, так і політикам усього світу. В навколишнє середовище потрапило майже 3% радіонуклідів, які на момент катастрофи були накопичені в четвертому енергоблоці ЧАЕС.

Аварія призвела до забруднення понад 145 тис. км² території України, Білорусі та Російської Федерації. Внаслідок Чорнобильської катастрофи постраждало майже 5 млн людей, забруднено радіоактивними нуклідами майже 5 тис. населених пунктів. З них в Україні – 2218 селищ та міст з населенням

приблизно 2,4 млн людей. Чорнобильська аварія призвела до безпрецедентного опромінення населення багатьох держав. Крім України, Білорусі та Росії, вплив Чорнобильської катастрофи відчули на собі Швеція, Норвегія, Польща, Великобританія та інші країни.

Першочерговим завданням з ліквідації наслідків аварії було здійснення комплексу робіт, спрямованих на припинення викидів радіоактивних речовин.

За допомогою військових вертольотів вогнище аварії закидали тепловідводними та фільтруючими матеріалами, що дозволило значно скоротити, а потім і ліквідувати викид радіоактивності у навколишнє середовище. З 27 квітня до 10 травня на об'єкт було скинуто майже 50 тис. т цих матеріалів. Після цього були розпочаті роботи з очищення найбільш забруднених радіоактивними викидами ділянок території ЧАЕС.

Найзабрудненішим виявилось покриття даху 3-го енергоблока, куди потрапили оскол-

ки реакторного палива, шматки графітової кладки та уламки конструкції. Очищали дах в основному військовослужбовці. Незважаючи на те, що їхня робоча зміна тривала від 20 секунд до 1 хвилини, багато хто з них, безсумнівно, піддався впливу радіаційного випромінювання.

Для повної безпеки роботи ЧАЕС було прийнято рішення закрити ушкоджений реактор спеціальним укриттям. Під час ліквідації аварії до 4-го енергоблока згрібався увесь радіоактивний бруд, радіоактивні осколки і конструкції, заздалегідь розраховуючи улаштувати на цьому місці могильник радіоактивних відходів. Проект одержав інженерну назву «Укриття», але широкій публіці він більш відомий за назвою «Саркофаг». Його висота склала 61 м, найбільша товщина стін – 18 м.

Чорнобильська катастрофа засвідчила, що важкі ядерні аварії призводять до глобальних наслідків і впливають на життєві інтереси багатьох країн. Ресурси, необхідні для подолання наслідків техногенних катастроф такого масштабу, виходять далеко за межі економічних і технологічних можливостей окремої країни та потребують об'єднаних зусиль світової спільноти. Пам'ятаймо про це завжди.

В.Г. Покотило,
пом. першого проректора
з виховної роботи

О ЗГАДУЮТЬ НАШІ ВИПУСКНИКИ

У ТІ ДАЛЕКІ ШІСТДЕСЯТІ...

Життя стрімко несеться вперед: одне покоління змінює інше не лише за партами шкіл і вишів, але й повсюди: так діє закон вічного життя. Зробивши одного разу вибір, ми можемо змінити все навколо: фатум і хід історії. А буває й так, наче всім керує стрілка компаса: куди б ти не повертася, вона завжди показує на північ. Так сталося і в моєму житті: куди б я не прямував стрілка мого компаса завжди повертала до ХАДІ – ХНАДУ.

Цьогоріч виповнюється 60 років як я закінчив наш рідний інститут. Я отримав свідоцтво про середню освіту на Сахаліні. В одному з класів моєї школи були виставлені вузли автомобіля і ми після уроків зупинилися вивчати машину. Це й вирішило мій вибір майбутньої спеціальності. У каталозі знайшов Харківський автодорожній інститут і після закінчення школи спершу літаком, а потім і на поїзді самостійно вирушив у дорогу. Я планував вступити на автомобільний факультет. Коли ж здавав документи про середню освіту (в атестаті всього одна четвірка, всі інші п'ятірки), члени приймальної комісії були саме з механічного факультету, які зацікавилися мною. Так я і вступив на механічний факультет і жодного разу не пошкодував про це.

Пам'ятаю, як ми всі зібралися в актовій залі, де нас вітав зі вступом до ХАДІ тодішній ректор О.К. Біруля. Через декілька днів навчання нас відправили в один із колгоспів Луганської області збирати урожай.

Після польових робіт розпочалися навчальні будні. Добре пам'ятаю виробничу практику на ХТЗ, де нас розподілили на робочі місця, і мені випало працювати в штампувальному цеху. Наше студентське життя було досить насиченим і різноманітним: цікаві предмети й заняття в спортивних секціях, участь у колективах художньої самодіяльності і походи в театри. Я дуже полюбляв класичну музику, часто бував в опері, де слухав видатних солістів Харкова: О. Огенівець, В. Арканова, С. Червонюк, Н. Манойло.

У ті роки в студентському Харкові була чудова традиція – проводити першотравневий туристичний зліт на Дінці, де ми демонстрували свої туристичні навички. Я навіть зайняв перше місце з розведення багаття та отримав відповідний сертифікат. Більшість із нас цікавилася туризмом і ми з нашим організатором і натхненником В. Потапчиком ходили в походи як Харківщиною, так і в Карпати.

Але студентські роки пролетіли дуже швидко. На останньому курсі ми навіть зіграли весілля студентів Н. Корабель і В. Бондаренка. З глибокою вдячністю за отримані знання ми завжди згадуємо наших викладачів: декана К.Ф. Абросімова, професора А.М. Холодова, доцентів С.З. Столбову, М.І. Подшеколдїна, Т.Л. Миколаєвського, Г.Г. Гарбовицького, В.І. Сухініна, Т.Н. Карасьова, С.В. Пінтер, М.В. Буніна та інших.

А ще усі ми дуже дякуємо нинішньому декану механічного факультету професору І.Г. Кириченку за турботу про нас – шістдесятників.

Після успішного захисту дипломних проєктів, настав час розподілу на роботу. На прохання Мініборони я отримав направлення на Урал вільнонайманим, де мене було обрано до профкому. Відповідаючи за роботу спортивного сектора і для поліпшення спортивних результатів мене направили на курси підвищення кваліфікації.

У «Динамо» ми проводили теоретичні та практичні заняття з легкої атлетики та ігрових видів спорту. До речі, з нами розмовляв сам Л.І. Яшин. Після закінчення курсів, склавши заліки, я отримав атестат інструктора та судді 3-ї категорії з усіх видів спорту. Після повернення в частину я організував футбольну команду, в якій також залюбки грав, беручи участь у районних змаганнях.

Під час моєї першої роботи мене зацікавили питання довговічності та надійності машин, за якими завзято підбирав відповідну літературу. Я завжди мріяв повернутися до Харкова і планував вступити до аспірантури. Тож зв'язався з кафедрою дорожніх і будівельних машин ХАДІ, куди відправив реферат і в 1964 р. отримав запрошення до аспірантури. Склавши вступні іспити, був зарахований до аспірантури під керівництвом А.М. Холодова. Тоді на кафедру дорожніх і будівельних машин вступили семеро аспірантів: Л. Назаров, С. Хаїров, А. Лисих, А. Богомолов, В. Ємельянов, В. Биканов та я. Під керівництвом А.М. Холодова я займався проблемою надійності та довговічності скреперів і режимів їх роботи, що виготовлялися на Бердянському заводі, з яким було укладено господарівну тематику. За допомогою цього обладнання ми провели дослідження по скреперах у Волгоградській області та в Криму.

У той час в ХАДІ був організований єдиний в Україні хор викладачів і співробітників, керівником якого був талановитий диригент В.Ю. Бриліант. Крім мене, в хорі співали

співробітники нашої кафедри: Б.І. Вощенко, В.В. Нічке, В.Ф. Биканов, Л.В. Назаров, О.І. Кафтанова та майстер А.Л. Бритіков.

Наш колектив не забував і про спорт. В.І. Сухінін організував волейбольну секцію, де із задоволенням грали А.М. Холодов, В.В. Нічке, В.П. Ємельянов, В.К. Руднев, А.О. Богомолов.

Після закінчення аспірантури я не мав достатньо часу на підготовку дисертації, тож мене залишили на кафедрі інженером. Невдовзі ми гучно відгуляли моє весілля за участю всієї кафедри і студентів-медиків (моя дружина тоді була ще студенткою), а також родичів і друзів у ідальні медичного інституту.

У подальшому сімейні турботи затьмарили мою наукову діяльність і мені довелося відкласти дисертацію «на потім», хоч вона була вже майже готова. На той час мій одногрупник В.М. Морозов очолював управління тресту 92, який запропонував мені посаду прораба, високу зарплатню та премії. Тож я занурився у виробничу діяльність.

Мої батьки за фахом були вчителі, саме вони й передали мені свої викладацькі гени. Згодом мені випала нагода стати викладачем навчального комбінату Мінмонтажспецбуду, де разом з мною читав лекції і майбутній проректор С.Я. Ходирев. З 1976 р. упродовж восьми років я брав участь у підготовці майже 1200 кваліфікованих робітників.

У 1984 р. мені запропонували роботу в системі професійно-технічної освіти, де зі мною трапився забавний випадок. Восени нас відправили в колгосп збирати кукурудзу. На полі було дуже холодно, тому хлопці попросили зігрітися в лісі. Оскільки пронизливого вітру не було я їм дозволив. Не дохавши до них метрів 20 стався вибух. Виявляється учні знайшли міну і кинули її у вогонь, а самі втекли. Тоді я лише дивом вижив. Вдруге доля врятувала мене, коли я їхав з вагітною дружиною на своєму моторолері по шосе, де було розлите масло. Ми впали набік на зустрічну смугу, по якій їхали машини. Мабуть тоді ми також лише дивом залишилися живими...

У свій вільний час я займався байдарочним туризмом. У ті роки разом з моїм другом А.О. Богомоловим, який раніше успішно захистив дисертацію, ми підкорили з нашими сім'ями майже 20 річок. А.О. Богомолов очолював кафедру Белгородського технологічного інституту. А ще я пристрасно катався на лижах. Любов до цього виду спорту мені привив доцент кафедри проєктування доріг ХАДІ А.Л. Шаповалов.

Шановні студенти і майбутні випускники ХНАДУ!

Жоден ЗВО не може дати вам все, з чим ви будете стикатися на виробництві. Тому вас вчать як працювати з літературою, як і де знаходити відповіді на будь-які запитання. Тож поглиняйте знання, цікавтеся всім, що чуєте й бачите, і не лінуйтеся. Долучайтеся не лише до навчання, але й поринайте у неповторний світ мистецтва, відвідуйте театри й музеї, займайтеся спортом і будьте різнобічно розвинені!

В.В. Лавриненко, випускник МФ 1961 р.

О ОФІЦІЙНО

СВЯТКОВА ЗУСТРІЧ

У березні відбулася урочиста зустріч ректора університету професора В.О. Богомолова зі студентами-сиротами. За усталеною традицією на заході були присутні декани факультетів та їхні заступники, голова профкому студентів С.М. Урдзік і члени профспілки.

Керівництво нашого університету завжди допомагає студентам-сиротам у вирішенні їхніх нагальних проблем і продовжує це робити зараз, не дивлячись на об'єктивні труднощі.

Такі щорічні зустрічі ректора ХНАДУ зі студентами-сиротами зазвичай проходять напередодні Дня Святого Миколая, але через карантинні обмеження, спричинені COVID-19, захід було відтерміновано на весну.

Під час нинішньої зустрічі Віктор Олександрович палко привітав дівчат зі святом молодості і краси 8 Березня, побажавши усім успіхів у навчанні, та вручив їм букети квітів.

Спілкуючись зі студентами-сиротами, Віктор Олександрович особливо відзначив юнаків і дівчат, які відповідально ставляться до своєї основної роботи, подякував їм за відмінне навчання, акцентуючи увагу на тому, що саме гідні успіхи мають мотивувати їх до отримання кількох стипендій одразу. Тож і Віктор Олександрович і Сергій Миколайович закликали усіх студентів бездоганно навчатися, адже від цього залежить їхнє майбутнє.

Озвучив ректор і прізвища тих студентів, які мають академічні заборгованості.

Віктор Олександрович розповів також про співпрацю ХНАДУ з іншими університетами, реалії навчання студентів-сиріт і плани на майбутнє, умови проживання в гуртожитках, а також дав вичерпні відповіді на їхні запитання.

Анна Шангіна,
студкор студентської профспілки

О ДОЗВІЛЛЯ

СВЯТО ВЕСНИ НА ФУБ

На жодному з факультетів нашого університету не працює і навчається стільки чарівних представниць кращої половини людства, як на факультеті управління та бізнесу.

Недарма для нашого факультету 8 Березня завжди особливе свято, адже у цей день традиційно на кожній кафедрі, у холах і коридорах лунають теплі слова привітань з побажаннями здоров'я і щастя, миру і сонячних днів, радощів буття і студентського позитиву.

Цей рік не став винятком. Напередодні свята весни на нашому факультеті панував особливий настрій.

Студентська рада ФУБ облаштувала святкові фотозони, де усі бажаючі залюбки зробили пам'ятні фото.

Привітання з прийдешнім святом не обмежилося лише побажаннями: активісти нашої студради власноруч виготовили оригінальні «солодкі квіти» та вручили їх кожній жінці, яка заходила до факультету.

Палко бажаємо усім нашим милим жінкам і чарівним студенткам, щоб кожен їхній день був насичений любов'ю і турботою, на яку вони так заслуговують!

М.В. Прокопенко,
пом. декана ФУБ
з виховної роботи

О ВИТАЄМО

Вітаємо ювіларів

(які народилися у березні)

Андрія Івановича Левгера – завідувача кафедри інформатики і прикладної математики.

Наталю Вікторівну Діденко – доцента кафедри метрології та безпеки життєдіяльності.

Сергія Васильовича Краснікова – доцента кафедри теоретичної механіки та гідроліки.

Людмилу Михайлівну Казаченко – доцента кафедри проєктування доріг, геодезії і землеустрою.

Геннадія Григоровича Птицю – доцента кафедри організації та безпеки дорожнього руху.

Михайла Івановича Наглюка – старшого викладача кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говоруценка.

Олександра Юрійовича Романенка – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри фізичного виховання та спорту.

Акіфа Юсуфовича Бабаєва – провідного інженера науково-дослідної частини.

Зою Володимирівну Титаренко – провідного бібліотекаря наукової бібліотеки.

Олега Олеговича Калініченка – звукооператора студентського клубу.

Марію Іванівну Мороз – прибиральницю навчального корпусу дорожньо-будівельного факультету.

Алду Миколаївну Антонову – прибиральницю гуртожитку №6.

Володимира Костянтиновича Серікова – двірника господарчого відділу.

В'ячеслава Володимировича Давидова – підсобного робітника будівельної дільниці.

Прийміть наші найщиріші вітання з цим славним ювілеєм та нашу глибоку пошану й повагу за Вашу натхненну працю.

Бажаємо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і добробуту, невичерпної енергії і творчої наснаги, обдарованих студентів і окриленості душ!

Колектив ХНАДУ

О ІСТОРИЧНИЙ ЕКСКУРС

ПЕРШИЙ ХАРКІВСЬКИЙ ПРИМІСЬКИЙ АВТОБУС

Наприкінці XIX – на початку XX ст. життя харків'ян швидко змінювалось внаслідок стрімкого науково-технічного прогресу. Автомобіль, телеграф, телефон – ось лише найпомітніші винаходи, які під той час ставали звичними у повсякденному житті.

Торкнулися тогочасні інновації й громадський транспорт, коли, поряд зі звичними візниками, яких у Харкові називали «ваньками», у місті спочатку з'явився кінний (1881 р.), а потім й електричний (1906 р.) трамвай. На початку XX ст. було започатковано також перевезення пасажирів автобусами.

ПОМІРКИ **ПІСЬГОДНЯ!** **ПОМІРКИ**

Открытие Нового Театра в дачного района „Помірки“.

Только 4 версты от г. Харькова по Сумскому шоссе.

III Первый разъ въ г. Харьковѣ!!!

Громадныя Автомобили-Омнибусы

Дешевое и удобное сообщеніе.

Позволяе автомобілямъ браться курсировать отъ города черезъ каждые четверть часа дачная за плату по 20 копеекъ съ пассажира. Чувствительный паркъ красиво декорированъ и осматривается въ паркъ помірской конторки „Молнія“. Въ паркъ большое гулянье при оросѣтѣ, музыкѣ, для открытій сѣвѣхъ лѣтъ въ тепломъ гуляньи на дачныхъ участкахъ дачнаго участка С. П. К. Художества. – Литература, театръ С. С. БАРТЕНЕВА, просекала уже въ г. Харьковѣ съ большимъ успѣхомъ. Начало отправляе въ 8 1/2 час. вечера. Число възможности успѣхова пасса „ДЕНЬГИ“ въ административный управленіе и режиссеръ С. С. Бартеневъ. 8614 1-1-1

Найпершим в історії Харкова стало автобусне сполучення не у самому місті, а на приміському маршруті, що пролягав до популярної у харківців дачної місцевості Помірки. Так називалися дачі поблизу приміського гаю, що ріс приблизно за 5 км від міста по Сумському шосе. Вперше про проєкт налагодження руху автобусів за цим напрямком повідомляє популярна харківська газета «Южный Край» у січні 1908 р. (17 (30).01.1908 р. № 9287). Проєкт був ініційований О.П. Акіменком та І.В. Семененком, які були власниками Помірок. Газета повідомляє, що підприємці вже замовили у Берліні два великих автомобілі з так званім імперіалом – місцями для сидіння на даху транспортного засобу, розрахованим на 25 пасажирів. Вартість обох машин, пристосованих саме для приміського сполучення, становила майже 15 тис. крб., а платня за проїзд мала становити в один кінець 20 коп. для дачників Помірок і 30 коп. «с катающихся». Розпочати рух автомобілів, що мали заступити омнібуси (великі багатомісні візки на кінній тязі) та лінійки, передбачалось з четвертого дня Великодня, який у 1908 р. припадав на 26 квітня.

Автомобілі-вагони справді розпочали свій рух на приміському маршруті до Помірок, що засвідчує рекламне оголошення, опубліковане в іншій харківській газеті під назвою «Утро» (29.06.1908 р. № 477). У ньому йдеться про відкриття у цій дачній місцевості театру, доставку публіки до якого здійснювали, зокрема, також «громадныя автомобили-омнибусы». Відгуки про новий спосіб перевезення пасажирів виявилися незадовільними. По-перше, в «Южном Крае» (24.06. (7.07.) 1908 р. № 9418) висловлювалось незадоволення

тим, що, попри збереження суми вартості проїзду для дачників (20 коп.), для інших пасажирів вона суттєво зросла, зростаючи на 10 коп. По-друге, як зазначається у цій же газеті в публікації «Горе-автомобили» (19.08. (1.09.) 1908 р. № 9464), пасажирів скаржились на «невероятную встряску», спричинену як незадовільним станом проїжджої частини, так і «автобусів» (саме так, у лапках, названо тут транспортний засіб), які, на думку дописувача, були «наскоро приспособлены из грузовых под пассажирские». «Положим, нашего обывателя по части мостовых терзаний на переездах и переходах ничем не удивишь, но все же померковские автомобили и им не под силу. Марка уж больно жесткая и выносит ее в состоянии только немногие», – підсумовує він.

Перший не надто вдалий досвід організації руху на маршруті Харків – Помірки влітку 1908 р. не зупинив ініціаторів проєкту. На початку 1909 р. в «Южном Крае» (27.01. (9.02.) 1909 р. № 9597) з'явилась замітка про те, що О.П. Акіменко та І.В. Семененко планують влітку цього року покращити автомобільні перевезення пасажирів на своєму маршруті, замінивши вантажні автомобілі пасажирськими, купленими за кордоном на паях, кожен з яких становив 500 крб. За умови здійснення десяти рейсів обидва автомобілі могли доправити до Помірок до 500 пасажирів. У березні в «Южном Крае» (19.03. (1.04.) 1909 р. № 9640; 22.03. (4.04.) 1909 р. № 9643) з'явилися перші рекламні оголошення Автомобільного товариства «А.П. Акіменко и К», в яких повідомлялося, що з травня 1909 р. заплановано відкрити автомобільне сполучення між Харковом і Помірками на автомобілях фірми «Fiat» місткістю до 25 пасажирів. Щоденно планувалось 18 рейсів згідно з розкладом при швидкості 15 хв і платні 20 коп. в один бік. Реалізувати заплановане, щоправда, з певними змінами, дійсно вдалось вже з кінця травня 1909 р. Про це також свідчать рекламні оголошення в «Южном Крае» (22.05. (4.06.) 1909 р. № 9692; 23.05. (5.06.) 1909 р. № 9693). У них повідомлялося, що 20-місні автобуси щоденно відходять від будинку Губернської Земської Управи на вул. Сумській згідно з розкладом, а платня становить 30 коп. в один бік. На жаль, позбутися проблем на маршруті так і не вдалось – якщо минулого року дописувач «Южного Края» (30.07. (12.08.) 1909 р. № 9751) скаржився на тряску, то тепер звичними стали часті зупинки автобусів через поломки чи нестачу бензину, під час яких пасажирів змушені були прогулюватися уздовж шосе в очікуванні, коли автомобіль нарешті рушить.

Після припинення автобусного сполучення за маршрутом Харків – Помірки на зиму 1909 – 1910 рр., відновлення автобусних

Автомобильное Т-во
А. П. Акименко и К^о.

ПРОСИТЬ ПРИНЯТЬ КЪ СЪВѢДѢНІЮ, что съ 15-го мая сего 1910 года будетъ установлено для курсирования автобусовъ

„ХАРЬКОВЪ-ПОМІРКИ“

регулярное движениe по расписанію: отъ **изъ Харькова.** **изъ Помірокъ.**

№	ОТХОДЪ	№	ОТХОДЪ
2	8 ч. утра.	1	7 ч. 15 м. утра.
4	10 ч. утра.	3	8 ч. 30 м. утра.
6	3 ч. 30 м. дня.	5	3 ч. дня.
8	4 ч. 30 м. дня.	7	4 ч. дня.
10	6 ч. веч.	9	5 ч. 30 м. дня.
12	7 ч. веч.		
14			

Автомобильное движениe „ХАРЬКОВЪ-ПОМІРКИ“
Телефонъ № 256. 20-ти минутныя автобусы отправяе окесивно отъ дома Губернской Земской Управы (Сумск. ул.) по расписанію. Платя 30 коп. за конищу. 7 ч. 30 м. веч.

пасажиropевезення було заплановане на 19.04.1910 р. Про це повідомляє газета «Южный Край» у замітці «Роцца Помірки» (18.03. (1.04.) 1910 р. № 9967), зазначаючи також, що відтепер на лінії буде ходити вже чотири автобуси, причому один із них буде 24-місним. Втім зробити це вчасно не вдалось через вимогу з боку міської адміністрації перевірити міцність та справність автомашин, а також підготовку шоферів. Внаслідок цього відкриття руху було перенесено на 1.05. (23.04. (6.05.) 1910 р. № 9970). 28 квітня огляд автомобілів спеціальною комісією міськадміністрації було здійснено і дозвіл на початок руху видано (29.04 (12.05.) 1910 р. № 9975). Зрештою з 15.05.1910 р. було відкрито регулярний рух автобусів за маршрутом Харків – Помірки, про що свідчить рекламне оголошення в «Южном Крае» (12 (25) 05.1910 р. № 9936). Платня в один бік становила 30 коп., а до міського парку та іподрому – 20 коп. з пасажиря. Усього в будні дні здійснювалось по вісім рейсів у кожен бік, у святкові дні – 10. Передбачалося також надання автомобілів на замовлення для екскурсій до Помірок та сусідніх лісових ділянок пасажиромісткістю у 3 – 12 і 24 пасажирів за договірною платнею.

Варто згадати, що одного разу влітку 1910 р. автобус маршруту Харків – Помірки мало не зашкодив здоров'ю чи навіть життю тогочасного харківського губернатора М.К. Катеринича. «Южный Край» (23.06. (6.07.) 1910 р. № 10021) повідомляв, що 21.06.1910 р., коли начальник Харківської губернії катався у власному екіпажі по дорозі до Помірок, кінь злякався автобуса і поніс. Візок перекинувся і кучер зазнав легких травм, а сам М.К. Катеринич встиг вчасно вискочити і, зрештою, повернувся до міста у власному ж екіпажі.

Судячи з усього, автобусне сполучення Харків – Помірки тривало не довше, ніж до осені 1910 р. Принаймні виявити інформацію про його поновлення навесні 1911 р., після традиційної зимової перерви, на тепер не вдалось. У будь-якому разі трирічний досвід приміського автобусного руху виявився, попри проблеми з рухом недосконалих ще автомашин і не найкращим станом шосейної дороги, в цілому вдалим, і встиг стати звичним елементом повсякдення харківців.

А.М. Домановський,
Н.П. Олешко,
доц. каф. українознавства

○ ЛІКАРІ ІНФОРМУЮТЬ

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я

Щорічно сьомого квітня світ відзначає World Health Day або Всесвітній день здоров'я – одну з важливих соціальних дат, значення якої переоцінити неможливо. Не став виключенням і цей рік.

Свято вкотре привернуло увагу суспільства на важливість здорового способу життя та вчасної профілактики захворювань, адже здоров'я наразі є надактуальною проблемою сучасності. Незважаючи на те, що Всесвітній день здоров'я не є офіційним вихідним днем, в усьому світі цього дня відбулися різні заходи, присвячені пропаганді здорового способу життя та вирішенню нагальних проблем.

Принагідно зазначимо, що наразі здоров'я – це не відсутність хвороб, а фізична, психологічна та соціальна гармонія людини, її доброзичливе ставлення як до інших людей, так і до навколишнього середовища. Згідно з даними науковців, здоров'я залежить від багатьох чинників: більше ніж на 50% воно обумовлене способом життя людини, майже на 40% – соціальними й природними умовами життя, а 10% становить спадковість.

Геніальний лікар і філософ Давнього світу Гіпократ стверджував, що яка діяльність людини, такою вона і є, так і її хвороби. Необхідність вести здоровий спосіб життя була актуальною як у старо-

давньому світі, так і сьогодні, тому що саме такий спосіб є однією з найвагоміших умов і чинників формування, збереження та зміцнення здоров'я навіть у складних екологічних і соціально-економічних умовах, забезпечує високу працездатність і добре самопочуття, а також ефективну адаптацію до змін довкілля. Саме цим питанням особливу увагу приділяють у своїх щорічних посланнях, присвячених Дню здоров'я, Генеральний секретар ООН і Генеральний директор ВООЗ.

Чому ж ВООЗ настільки активно прагне залучити якомога більше людей до пропаганди правильного способу життя, а також захисту і збереження здоров'я? За статистикою половина людей на планеті не

мають можливості отримувати медичні послуги. Ще майже 100 млн. людей опинилися за межею бідності через те, що витрати на лікування для них завеликі. Майже 800 млн. людей змушені витратити більше 1/10 сімейного бюджету на послуги охорони здоров'я. Такі витрати ВООЗ називає «катастрофічними». Саме проблеми високих витрат та обмеженого доступу до послуг охорони здоров'я є однією з найважчих у світі. Їх викорінення і є основною метою ВООЗ, а один із засобів боротьби – Всесвітній день здоров'я, офіційний відлік відзначення якого йде з 1948 року.

Сьомого квітня в медичних установах у режимі онлайн пройшли публічні лекції та інші просвітницькі заходи. За

участю медичних працівників і волонтерів відбулися відповідні лекції та профілактичні бесіди з питань медичного обслуговування, методів захисту від захворювань тощо.

Засоби масової інформації також не залишилися осторонь, траншуючи цього дня тематичні програми і документальні фільми про здоровий спосіб життя, адже головною метою Всесвітнього дня здоров'я є саме підвищення обізнаності громадян і представників окремих спільнот про небезпеку різних захворювань, що вважаються найпоширенішими.

Щорічний День здоров'я по факту є святом не лише працівників медицини та системи охорони здоров'я, але і всіх людей, які дотримуються засад здорового способу життя, всіх тих, хто піклується про своє здоров'я та добробут своїх близьких і друзів. Це день усіх небайдужих людей, для яких біди і хвороби інших не менш важливі, ніж їхні особисті. День здоров'я – одна з тих глобальних кампаній, яка дозволяє спільно вирішувати складні завдання і проблеми у сфері життєдіяльності та охорони здоров'я. За підтримки ВООЗ налагоджуються партнерські зв'язки між організаціями різних країн світу, з допомогою яких створюються спільні проекти і науково-дослідні центри, котрі займаються розробкою новітніх ліків і медичного обладнання.

Наразі питання здоров'я нації актуальні, як ніколи, адже від початку 2020 р., саме з того часу, відколи пандемія COVID-19 перетворилася на кризу світового масштабу, вона фактично безжалісно зачепила усі сфери життєдіяльності людини.

Тож не забуваймо, що здоров'я людини залежить не лише від зусилля лікарів. Тільки розуміння необхідності підтримувати своє здоров'я в належній формі, зміни способу життя і поваги до середовища проживання та екології на нашій планеті допоможуть нам подолати найскладніші проблеми і виклики, навіть такі, як COVID-19.

Ж.Д. Кравченко,
заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР,
лікар-терапевт ХНАДУ

О СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Що собою являє студентська рада будь-якого вишу? Це для пересічного студента щось недосяжне чи, навпаки, у ній варто працювати, розвиваючи свої організаторські здібності?

Студрада – це як волонтери, які добровільно допомагають ЗВО, відповідаючи на запити студентів, адже нас ніхто не примушує виконувати цю роботу. Як кажуть: «у кожного своє призначення». Мабуть, саме тому керманічі студрад

факультетів відповідальні за призначення тих студрадівців, які наразі і є в їх складі. Роботи в студрадах не варто боятися, ліпше навпаки, адже це та громадська організація, де стовідсотково можна розкрити свої здібності. Це те місце, де кожен студент може спробувати себе у пізнанні чогось нового і що насправді може

йому допомогти у подальшому житті.

Коли ти потрапляєш до студради, ти відчуваєш неймовірну енергію та креативність її учасників. Це згуртований, дієздатний і дружний колектив, у якому всі доповнюють один одного. Саме в студрадівському колективі ти усвідомлюєш, що таке взаєморозуміння і допомога.

Студрада – це неймовірний досвід і знання, які усі ми здобуємо під час навчання. А студрада ХНАДУ, членами якої ми є, це саме той колектив, до лав якого ми радо запрошуємо усіх бажаючих.

Максим Кошалковський,
студкор АФ

НАША СТУДРАДА

ДНІ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

Хвиля пандемії, з якою ми боремося вже понад рік, змінила нас і наше повсякдення. Звичайно, карантин вплинув на більшість аспектів нашого життя, проте це не стало на заваді проводити Дні відкритих дверей.

Нинішній День відкритих дверей в online режимі пройшов за участю відповідальних за профорієнтаційну роботу на факультетах транспортних систем і автомобільному, які провели його для учнів 11-х класів шкіл Харкова та області.

Абітурієнти не лише познайомилися зі своїми майбутніми деканами та викладачами, а й ді-

зналися багато нового про спеціальності та майбутню перспективу отримання відповідного фаху. Бонусом до цього стало те, що викладачі люб'язно надали можливість 310 учням шкіл пройти безкоштовне пробне тестування з української мови та математики.

Дуже важливо, що абітурієнти були ознайомлені з новими формами роботи, з інноваційними завданнями і технологією їхнього виконання, адже це допоможе їм уникнути стресової ситуації на основній сесії ЗНО, а результати учасники отримають на електронну пошту.

Загалом День відкритих дверей пройшов успішно, абітурієнти дізналися багато нового і корисного, ми ж отримали модерний досвід проведення online заходів, а головне – всі ми гідно тримали марку свого університету.

Вікторія Гура,
студкор ДБФ

*****

День відкритих дверей це, напевно, той самий день, коли майбутні студенти мають змогу ближче познайомитися з навчальним закладом, де вони продовжать свій освітній шлях. Шлях до своєї мрії, яка дуже швидко стане реальністю.

До карантину абітурієнти приходили до нашого університету, де на них чекали солідні презентації наших факультетів і кафедр. Проводилися різні майстер-класи, на яких вони мали змогу цікаво провести свій час, а головне – це те, що вони дізнавалися нову інформацію та знайомилися зі спеціальністю, яку обрали, завдяки спілкуванню з викладачами і завідувачами кафедр. Усе це відбувалося в затишній обстановці, а наші активні студенти показували розважальну програму з танцями, музикою і позитивом. Та після введення карантину все змінилося і Дні відкритих дверей проходять дистанційно у форматі відеоконференцій. Зараз у додатку Zoom представники факультетів і кафедр знайомляться з абітурієнтами, розповідаючи їм про наші спеціальності за допомогою презентацій. Це завжди цікаво та інформативно. У додатку Zoom також доступна інформація про додаткові бали на ЗНО, які можна отримати на олімпіадах. Викладачі інформують старшокласників про перелік предметів ЗНО, який необхідно здати на ту чи іншу спеціальність. Одним словом, уся відповідна інформація зрозуміла як батькам, так і самим абітурієнтам.

Звісно, усім нам хочеться, щоб карантин скоріше закінчився і ми мали змогу знову повернутися до звичайного навчального процесу.

Дуже сподіваємося, що цьогорічні абітурієнти зроблять вірний вибір. Тож бажаємо їм успіхів у ЗНО – 2021.

Олександра Смоленцева, студкор МФ

Ви хоч раз замислювалися над тим, що таке справжнє життя студента?

До минулого року я особисто і уявити не могла наскільки це складний процес, адже життя студента це окрема субкультура.

У нашому навчальному закладі життя просто вирус. Кожної миті й секунди відбувається неймовірно складний, але дуже цікавий процес. Студенти самі створюють свій маленький соціум, в якому організують свій шлях у доросле життя.

КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ

Кожна молода людина нашого університету має свої таланти, які вона може розвинути і використовувати у подальшому житті. Всі ми по-своєму унікальні і можемо застосувати свої знання та навички для того, щоб робити корисні речі. Адже саме університет робить з нас самостійних і таких, що розуміють наслідки, людей, які можуть і мають вчитися на своїх помилках і, вочевидь, усвідомлювати, що вони зробили щось не так. Саме у студентські роки формується розуміння того, як ми будемо поводити себе в майбутньому і якими власне ми станемо.

Тож наші поведінка, навички і спосіб життя формують студентську культуру, яка й робить кожного з нас унікальним.

Дар'я Костянціца, студкор ФУБ

ДОЗВІЛЛЯ

Нещодавно в нашому університеті відбувся цікавий захід, організований студрадою до Дня Святого Валентина.

День закоханих – свято, сповнене приємних сюрпризів, цікавих подарунків і неочікуваних миттєвостей. Недарма його відзначають напередодні весни – пори року, коли почуття, прокидаючись разом з природою, стають ще сильнішими.

Для кожної людини цей день – особливий. Головне, щоб він був просякнутий щирістю почуттів і теплом люблячого серця. Саме тому студрада нашого університету розробила цікавий та романтичний квест, у якому усі бажаючі не лише взяли участь, але й після його завершення отримали купу позитивних емоцій і подарунків.

Ідея квесту полягала в тому, щоб учасники знайшли серця, які були заховані у різних місцях університету. Наймітливіші, ясна річ, скористалися підказками, які було розміщено на головній сторінці студради в

інстаграм (@studrada_khnadu). Після квесту учасники, які знайшли серця, приносили знахідки до кімнат студрад, виконували круті завдання та отримували свої очікувані подарунки.

А ще у цей день до головного корпусу ХНАДУ завітали два купідончики, які підкорили своїми стрілами не одне серце. Дякуємо нашим купідонам Владиславу Тарану (ДБФ) та Дмитрову Тичному (МФ).

Цей дивовижний день був насичений купою позитивних і романтичних емоцій та драйву. Тож не забуваймо дарувати нашим близьким і коханим людям свої любов та посмішку кожен день, а не тільки в свята. Ми дуже раді, що студенти проявляють таку активність і зацікавленість нашими культурно-розважальними заходами, адже це дійсно круто!

Студентська рада ХНАДУ безмежно вдячна всім за співпрацю.

Олександра Смоленцева,
студкор МФ

О НОВАЦІЇ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

РЕКЛАМНИЙ ПРОДУКТ: НОВИЙ ПІДХІД

Для кожного закладу вищої освіти України серед пріоритетних напрямів діяльності наразі є ефективність профорієнтаційної роботи, від якої, безумовно, залежить майбутнє освітньої програми і спеціальності, кафедри та факультету і власне самого університету з огляду на наявність необхідного контингенту здобувачів.

В умовах посилення конкуренції на ринку освітніх послуг заклади вищої освіти постійно знаходяться у пошуку нових інструментів залучення абітурієнтів, лівову частку яких складають рекламні продукти. Але вони в основному розробляються дорослими людьми – фахівцями відділу маркетингу, приймальної комісії, науково-педагогічними працівниками тощо. Тоді як кожне нове молоде покоління є унікальним, з власним світоглядом і ціннісними пріоритетами. Дисбаланс між баченням акцентів профорієнтаційної роботи дорослими та молоддю призводить до того, що рекламні продукти виявляються практично неефективними.

Тож колектив кафедри економіки і підприємництва за підтримки деканату, студентської ради ФУБ та приймальної комісії провів конкурс студентських проєктів «Рекламний продукт для профорієнтаційної роботи».

Для участі у конкурсі здобувачам вищої освіти необхідно було упродовж місяця (до 1.03) подати рекламні відео, макети та/або зразки поліграфічної, сувенірної чи іншої рекламної продукції. Зініційований проєкт рекламного продукту мав висвітлювати особливості освітньої програми / спеціальності / кафедри / факультету / університету (на вибір).

Учасники конкурсу представили сім креативних проєктів, за результатами оцінювання яких перемогу вибороли: перші місця – Андрій Хорошун і Антон Рудик (ФТС, гр. Т-13-20); другі місця – Анастасія Ананенко (ФУБ, гр. ЕПП-31-18) і Єгор Шпіть (МФ, гр. МП-11-20); треті місця – Белла Акоюн (ФТС, гр. Т-12-20), Данило Семенов (ФТС, гр. Т-11-20) і студентська рада ФУБ.

Переможці конкурсу студентських проєктів «Рекламний продукт для профорієнтаційної роботи» отримали відповідні нагороди.

Вітаємо усіх з перемогою у проведеному нами заході та дякуємо за креативні ідеї рекламних продуктів для профорієнтаційної роботи!

І.Ю. Шевченко,
декан ФУБ

Андрій Хорошун, ФТС, гр. Т-13-20

Антон Рудик,
ФТС, гр. Т-13-20

Єгор Шпіть,
МФ, гр. МП-11-20

Белла Акоюн,
ФТС, гр. Т-12-20

Данило Семенов,
ФТС, гр. Т-11-20

Анастасія Ананенко, ФУБ, гр. ЕПП-31-18

О ХНАДУ СПОРТИВНИЙ

ШАХИ

У березні відбулися змагання з шахів, під час яких у Спартакіаді «Першокурсник» перше місце виборів АФ, друге – МФ, третє – ФТС, четверте – ФУБ і п'яте місце посів ДБФ.

У Спартакіаді «Університет» перше місце знову посів АФ, друге – МФ, третє – ФТС, четверте – ДБФ і п'яте місце здобув ФУБ.

У змаганнях Спартакіади «Здоров'я» перше місце посів МФ, друге – ФТС і третє місце виборів ФУБ.

Палко вітаємо цьогорічних переможців змагань з шахів і бажаємо їм великих успіхів у навчанні та спорті!

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС

Нещодавно в залі ФУБ відбулися змагання з настільного тенісу, за підсумками яких у Спартакіаді «Першокурсник» перше місце посів ДБФ, друге – МФ, третє – АФ, четверте – ФТС і п'яте місце виборів ФУБ.

У Спартакіаді «Університет» перше місце здобув ДБФ, друге – ФУБ, третє – МФ, четверте – АФ і п'яте місце посів ФТС.

У Спартакіаді «Здоров'я» перше місце виборів ФТС, друге – МФ, третє – ФУБ, четверте – АФ і п'яте місце дісталася ДБФ.

Тож, так тримати, шановні переможці змагань з настільного тенісу!

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ. Тираж 500 прим.

Зам. № 65/21 від 10.03.2021 р.
Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовойтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Лісконог**

БАСКЕТБОЛ

У березні відбулася Спартакіада «Першокурсник» з баскетболу, за результатами якої перше місце посів ДБФ, друге – ФТС, третє – АФ, четверте – МФ і п'яте місце виборів ФУБ.

Вітаємо наших баскетболістів з перемогою і бажаємо їм усіляких гараздів.

ШАШКИ

Наприкінці лютого відбулися змагання з шашок, у підсумку яких в Спартакіаді «Першокурсник» перше місце виборів ФУБ, друге – ФТС, третє – МФ, четверте – ДБФ і п'яте місце дісталася АФ.

У Спартакіаді «Університет» перше місце посів МФ, друге – АФ, третє – ФУБ, четверте – ФТС і п'яте місце здобув ДБФ.

У Спартакіаді «Здоров'я» перше місце виборів МФ, друге – ФУБ і третє місце посів ФТС.

Щиросердно вітаємо переможців змагань з шашок і бажаємо усім гідних успіхів у навчанні та підкоренні спортивних височин.

СК «Автодорожник»

БОЙОВЕ САМБО

Нещодавно у манежі Національного аерокосмічного університету «ХАІ» пройшов чемпіонат області з бойового самбо серед чоловіків, у якому взяли участь 200 спортсменів з семи районів Харківщини.

У цих змаганнях взяв участь і кандидат у майстри спорту України з універсального бою та бойового самбо, майстер спорту з козацького двобою, староста гр. Ап-11-20 (АФ) В'ячеслав Підгорний, який виступав у ваговій категорії до 79 кг. До речі, у цій ваговій категорії виступало 16 досвідчених спортсменів Харківщини.

Провівши п'ять сучинок з сильними борцями, В'ячеслав проявив неймовірну жагу до перемоги і силу духу, дійшовши до фіналу. У фіналі, що проходив дуже складно, він зустрівся з минулорічним чемпіоном Харківської обл., завоювавши срібну нагороду. Слід зазначити, що обидва борці дійсно високого класу і для них цей турнір був відбірковий на участь в чемпіонаті України з самбо.

Нам вкотре дуже приємно, що у цій доволі напруженій боротьбі наш студент продемонстрував неймовірну майстерність, мужній характер і бійцівський дух.

Бажаємо В'ячеславу міцного здоров'я і нових спортивних перемог, незламної сили волі й таких же вдалих успіхів у навчанні!

Р.А. Алієв,
ст. викл. каф. ФВіС

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.